

ORSAT LIGORIO

DUBROVAČKI DIJALEKT 150 GODINA POSLIJE**1. Posljednji Dubrovčanin:**

- 1) Lúko Stùlli (1772 - 1828);
- 2) Ívo Stojánović (1829 - 1900);
- 3) Lúko Zóre (1846 - 1906);
- 4) Péro Bùdmāni (1835 - 1914).

2. Kontrastivna analiza

FONOLOGIJA

PROZODIJA

	Bùdmāni 1883.		2008.
1.	/ě/ = [ijē, jē]: <i>vjĕk, tĭjĕm, tĭjĕh</i>		/ě/ = [jē]: <i>vjĕk, tĭjĕm, tĭjĕh</i> (†)
2.	/-ijĕr/: <i>Trògijĕr, pàstijĕr, kòsijĕr</i>		/-ir/: <i>Trògĭr, pàstĭr, ali kòsĭr</i>
3.	hiperjekavizam: <i>kùpjena, sjĕgūrno</i>		<i>kùpina, sigūrno</i>
4.	-l#: <i>tòpal, svijĕtal, òbal</i>		/
5.	/-lj-/: = [ɫ]: <i>bòljĕ, ùlje</i>		/-lj-/: = [j]: <i>bòje, ùje</i>
6.	/rĕ/ = [rje]: <i>gòrjetĭ, brĭjĕgovĭ, ali: grĕšnĭk, krĕpòs</i>		<i>grĭjĕhòta, krĭjĕpòs</i>
7.	/d, t/ → /d, t/ _ ě: <i>djĕd, nĕdjelja, lĕtjet</i>		/d, t/ → /ð, č/ _ ě: <i>ðĕd(o), nĕðeja, lĕčet</i>
8.	/ps, pš/ → /vs, vš/: <i>kòvsa, ljĕvšĭ</i>		/ps, pš/: <i>kòpsa, ljĕpšĭ</i>
9.	betacizam: <i>brijĕme, Lòbro, bábĭt</i>		<i>vrijĕme, Lòvro, vábĭt</i>
10.	/mn/ ↔ /vn/: <i>ramnica, óvnovi, dùvna</i>		/mn/: <i>dúmna; /vn/: ravínca, óvnovi</i>
11.	rinizam: /-m#/ = [ʰ, Ø]: <i>rúkòⁿ, vĭdⁿ</i>		/-m#/ = [n]: <i>rúkòⁿ, vĭdĭⁿ</i>
12.	/hv/: <i>hvála, pùhvica, hvjĕlica</i>		/f/: <i>fála, pùfĭca, fjĕlica</i>
13.	/h/ = [x]: <i>hòcu, òdmāh</i>		<i>òcu, òdmā</i>
14.	neetimološko /h/: <i>pepĕljuha; hāždaja, hāmbar</i>		<i>āždaja, āmbar</i>
15.	/dnj/: <i>zādnjĭ, pòsljednĭjĭ</i>		/nj/: <i>zānjĭ, pòsljenĭjĭ</i>
16.	/ʒ/: <i>jĕžĕr, zòra; spĕnza, brònza</i>		<i>jĕzero, zòra, ali spĕnza, brònza</i>
17.	/ć/ → [j] / _ C, -#: <i>vòjka, nòj</i>		<i>vòčka, nòč</i>
18.	/čk/ → /šk/: <i>dùbrovaškĭ, pàlaškĭ</i>		/čk/: <i>dùbrovačkĭ, pàlačkĭ</i>
19.	rotacizam: <i>mòžeš, mòže</i>		<i>mòreš, mòre</i>
20.	/-v-/: <i>sĭbjet, gòžde</i>		<i>svĭbjet, gvòžde, ali mèðed, sĕkrva</i>
21.	/zdr/: <i>zdrák, zdrĭo</i>		<i>zrák, zrĕo</i>
22.	Misc: <i>ljĕljen, zlijĕžda, brávac; làjnškĭ, pòkòjnĭ</i>		<i>jĕlĕn, žlijĕžda, vrábac; làjnškĭ, pòkòjnĭ</i>
23.	“ i ”: <i>rāk, sramòta</i>		<i>rāk, sramòta</i>
24.	kanovačko duženje: <i>mágla, lónac, sélo</i>		<i>màgla, lònac, sèlo</i>
25.	/-ā#, -ima#/: <i>brodòvā, brodòvima</i>		/-ā#, -ima#/: <i>bròdòvā, bròdovima</i>
26.	<i>glùhĭ, vrùcĭ, glád^{nĭ}</i>		<i>glùhĭ, vrùcĭ, glád^{nĭ}</i>
27.	<i>sĕdmĭ, òsmĭ</i>		<i>sĕdmĭ, ôsmĭ</i>

28.	vok. sg.: <i>nösu, zêcu</i>	<i>nöse, zêče</i>
29.	instr. sg.: <i>jâjom, kònjom, vònjom; müžovi</i>	<i>jâjem, kònjem vònjem; müževi</i>
30.	pl. intensivæ mangitudinis: <i>seljja, gvožđja, morjja</i>	<i>sela, gvōžđa, mōra</i>
31.	gen. pl. na -θ: <i>pè stotīn barijēl vīna</i>	<i>pè(t) stotīnā barijēlā vīna</i>
32.	dat., lok. i instr. pl.: <i>žēnami, rībami, nā Pilami</i>	<i>žēnama, rībama, nā Pilama</i>
33.	ak. pl.: <i>mrāvi, cīvi</i>	<i>mrāve, cīve</i>
34.	dat. i lok. sg. f.: <i>tôm dôbrôm, dôbrôm žēni</i>	<i>tōj dôbrōj, dôbrōj žēni</i>
35.	/-ijēm, -ijēh/: <i>rámniijēh, rámnijēm</i>	<i>/-īm, -īh/: rávniīh, rávniīm(a)</i>
36.	komparativ: <i>ljēvši, grūpsši, dljī</i>	<i>ljēpši, grūbljī, dūljī</i>
37.	enklitika <i>ju. ōn je je vīdio</i>	haplologija: <i>ōn (ju) je vīdeo</i>
38.	pok. zam.: <i>ōvī, ōvegā, ōvemū; ōvezijēm, ōvezijēh</i>	<i>ōvāj, ōvogā, ōvomū; ōvīm, ōvīh</i>
39.	upit. zam.: <i>čēsa, čīgov</i>	<i>čēga, čījī</i>
40.	<i>čētr; dvījēsti, četīsta, pè stotīnā</i>	<i>čētri; dvjé stotine, četī stotine</i>
41.	fut. prošli: <i>bīt cú (u)činio</i>	/
42.	inf. reduplikacija: <i>prēsūt, grīstīt, dúpstīt, jēsīt</i>	<i>prēs, grīs, dúps, jēs</i>
43.	prez. <i>ijem, iješ</i> itd.: imp. <i>ī; ptc. iō</i>	prez. <i>jēdēm, jēdēs; imp. jēdi; ptc. jēo</i>
44.	aor.: <i>bih, bi, bismo, biste</i>	<i>bi</i>
45.	Misc: <i>rásjtjet; rē(k)ši; tērēm; vējjet; žívljet, žívēm</i>	<i>ráščet, rās; /; tārēm; /; žívjet, žívīm</i>
46.	<i>u Vlāha je kūča izgōrjela</i>	posv. gen. <i>Vláhova je kuča izgōrjela</i>
47.	<i>prōtiv + dat.: prōtiv žēni, za + gen.: za mōjē žēnē</i>	<i>prōtiv žēnē, za mōju žēnu</i>
48.	tal.: <i>grād od Rīma, činīt od profesúra</i>	<i>grād Rīm, bīt profesūr</i>
49.	perf.: <i>rúcat, užinat, ōbjedovat, vēčerāt</i>	imperf. i perf.: <i>rúcat, užinat</i> itd.
50.	<i>brez, cjéc, mjēšte, ōsvēm</i>	<i>bez, rādi, mjēsto, ōsin</i>

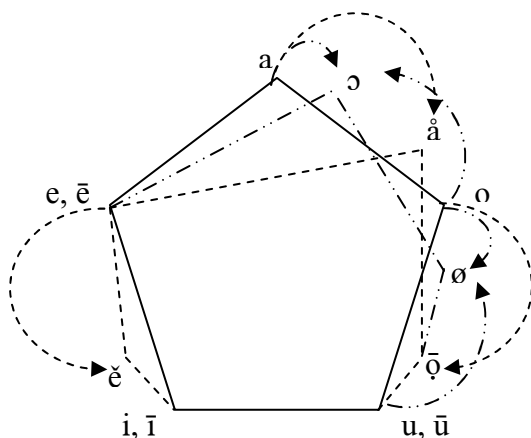
App. Dubrovačka kolenda (u trohejskom tetrametru):

Dōbra vēčē mī kucāmo,
 Bādnjē vēčē čēstītāmo.
 Mī smo dōšli sá Konāla
 U karōci ōd gospāra.

Legenda: ' - iktus; ' - sekundarni metrički naglasak; x – slog.

× x × x × x × x
 × x × x × x × x
 × x × x × x × x
 × x × x × x × x

3. Vokalski pomak

— kratki vokali
 - - - - - nestegnuti dugi vokali
 - · - · - · stegnuti dugi vokali